

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 21/2011 van
20 juli 2011**

**Betreft: Aanvraag tot machtiging van het Agentschap voor Geografische Informatie
Vlaanderen (AGIV) om de *mobile mapping* beelden ter beschikking te stellen van de Vlaamse
Vervoermaatschappij – De Lijn (De Lijn)**

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001");
6. Gelet op Aanbeveling nr. 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna CBPL) inzake *mobile mapping*.

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

7. Gelet op de aanvraag van het AGIV en De Lijn (soms ook aangeduid als VVM), ontvangen op 10 juni 2011;
8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van De Lijn, ontvangen op 10 juni 2011;
9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het AGIV, ontvangen op 11 januari 2011;
10. Beslist op 20 juli 2011, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

11. Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) werd opgericht bij het decreet van het 7 mei 2004, als een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Als rechtsopvolger van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen neemt het AGIV alle opdrachten over van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, zoals ingeschreven in het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootschalig Referentie Bestand (GRB-decreet) en in het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen (GDI-decreet). Het AGIV heeft als missie om een optimaal gebruik mogelijk te maken van geografische informatie in Vlaanderen.
12. Het AGIV wenst het *mobile mapping* beeldmateriaal open te stellen ter uitvoering van wettelijke en reglementaire taken van De Lijn, met name voor haar taken in het kader van het bieden van duurzame en kwalitatieve vervoersoplossingen en de uitbouw van performant mobiliteitsbeleid.
13. De Vlaamse Vervoermaatschappij "De Lijn" is een autonoom overheidsbedrijf dat stads- en streekvervoer verricht in opdracht van het Vlaams Gewest in België. In elke Vlaamse provincie zorgt een provinciale dienst of entiteit voor de dagelijkse dienstverlening en het contact met de reizigers en de hoofdzetel is in Mechelen. Deze centrale diensten coördineren en ondersteunen de werking van de entiteiten en stippelen het globale beleid uit.

14. Het *mobile mapping* beeldmateriaal werd oorspronkelijk verzameld in opdracht van de Afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (Departement MOW) voor het opstellen van een verkeersbordendatabank voor Vlaanderen, en werd uitgevoerd op basis van artikel 11 van het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens.¹ Volgens dit artikel moeten "de aanvullende reglementen en de locaties van de verkeersborden worden opgenomen in een gegevensbank die beheerd wordt door de overheidsdienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen". Het Departement MOW is verantwoordelijk voor deze databank. In opdracht van het departement werd het beeldmateriaal verzameld door het Nederlandse bedrijf Cyclomedia. Cyclomedia blijft eigenaar van de gegevens, het AGIV en het Departement MOW hebben een eeuwigdurend gebruiksrecht.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

15. Bij het maken van de *mobile mapping* beelden zijn personen, voertuigen, woningen en andere mogelijk privacygevoelige elementen bij toeval meegenomen. Er komen namelijk op een aantal van deze beelden komen toevallige voorbijgangers voor, huizen met eventueel een zichtbaar huisnummer of auto's met een leesbare nummerplaat. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die in bepaalde gevallen informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden². Ook al werden de persoonsgegevens accidenteel verwerkt, toch moeten zij beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP³.

16. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie⁴ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens

¹ B.S. 10 juni 2008.

² Bepaalde *mobile mapping* beelden kunnen een gevoelig karakter hebben, zoals de ingang van een dokterspraktijk of een gevangenis. Zie Aanbeveling 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

³ Bepaalde *mobile mapping* beelden kunnen een gevoelig karakter hebben, zoals de ingang van een dokterspraktijk of een gevangenis. Zie aanbeveling CBPL/05/2010 van 15 december 2010 inzake *mobile mapping*.

⁴ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

17. Op 18 juli 2003 kondigde de Vlaamse Regering het Kaderdecreet bestuurlijk beleid af ter hervorming van de Vlaamse administratie (Beter Bestuurlijk Beleid of kortweg BBB). In het kader van deze hervormingsoperatie werd het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen – afdeling van de Vlaamse Landmaatschappij – bij decreet van 7 mei 2004 hervormd tot het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV), een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Als rechtsopvolger neemt het AGIV alle opdrachten over van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, zoals ingeschreven in het GDI-decreet en het GRB-decreet. Het AGIV heeft als missie om een optimaal gebruik mogelijk te maken van geografische informatie in Vlaanderen.

18. Het AGIV is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

19. De VCT is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

20. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Zoals onder randnummer 15 omschreven zijn de *mobile mapping* beelden in bepaalde gevallen persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij moet rekening gehouden worden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

21. Het *mobile mapping* beeldmateriaal werd verzameld in opdracht van het Departement MOW voor het opstellen van een verkeersbordendatabank voor Vlaanderen, op basis van artikel 11 van het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens.⁵

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;
10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

⁵ B.S. 10 juni 2008.

Volgens dit artikel moeten "de aanvullende reglementen en de locaties van de verkeersborden worden opgenomen in een gegevensbank die beheerd wordt door de overheidsdienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen". In opdracht van het Departement MOW werd het beeldmateriaal verzameld door het Nederlandse bedrijf Cyclomedia.

In het contract met het bedrijf Cyclomedia, dat eigenaar blijft van het *mobile mapping* beeldmateriaal, werd overeengekomen dat het AGIV een gebruiksrecht heeft op het beeldmateriaal en dit verder mag verdelen naar de deelnemers aan GDI-Vlaanderen.⁶

De gerechtigde deelnemers aan GDI-Vlaanderen worden omschreven in artikel 3, 9°, GDI-decreet als "iedere instantie in de zin van artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur"⁷. De Lijn is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur. De Lijn is dus een deelnemer aan GDI-Vlaanderen

Doeleinde van de latere gegevensverwerking:

22. Het ter beschikking stellen van de *mobile mapping* beelden aan De Lijn wordt gevraagd in het kader van de uitoefening van de wettelijke en reglementaire taken van De Lijn.

23. De Lijn stelde in 2009 een Mobiliteitsvisie 2020 op waarbij het uitgangspunt een **geïntegreerd en hoogwaardig aanbod van openbaar vervoer in en van en naar Vlaanderen** blijft. Dat alles werd in een overkoepelde visie gegoten. De Lijn haalde ook inspiratie bij het Mobiliteitsplan Vlaanderen en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

De mobiliteitsvisie 2020 steunt op 4 centrale doelstellingen:

- tegemoetkomen aan de bestaande en toekomstige vraag naar vervoer
- de kwaliteit van het openbaar vervoer garanderen
- meer reizigers aantrekken
- de verschuiving van het autogebruik naar het openbaar vervoer bewerkstelligen

De taken van De Lijn zijn vastgelegd in de beheersovereenkomst met de Vlaamse Regering. De regering vraagt de Lijn om haar betrouwbare partner te zijn voor **slimme verplaatsingen** met het openbaar vervoer en dit op een duurzame en efficiënte wijze waar te maken. De Lijn zal bij voorrang investeren in hoogwaardig openbaar vervoer en wil stelselmatig betrouwbare informatie over de eigen werking en over haar klanten opbouwen. De beheersovereenkomst vertrekt vanuit haar vroeger bepaalde opdrachten, zoals de basismobiliteit, het regeerakkoord 2009-2014 met duidelijke afspraken over het tarievenbeleid, de benchmark en de resolutie over de nieuwe beheersovereenkomst van het parlement.

⁶ De overeenkomst kent het AGIV het recht toe om de *mobile mapping* beelden te verdelen naar de gerechtigde gebruikers van GIS-Vlaanderen. Ondertussen werd echter het GDI-decreet aangenomen, waardoor GIS-Vlaanderen wordt vervangen door GDI-Vlaanderen.

⁷ Zie voetnoot 3.

De Lijn en het AGIV wensen een openstelling van de *mobile mapping* beelden naar medewerkers van De Lijn ter uitvoering van taken in kader van het decreet basismobiliteit, het regeerakkoord en de beheersovereenkomst. Het gebruik van de *mobile mapping* beelden kan hierbij immers een grote meerwaarde bieden.

24. Het gebruik van de mobile mapping beelden voor De Lijn wordt gevraagd voor het uitvoeren van hun taken om een duurzame, efficiënte en kwalitatieve vervoersoplossing te bieden. Het betreft hier volgende toepassingen, waarbij een eerste reeks eerder onder infrastructuuringrepen vallen en een tweede reeks diverse toepassingen betreft:

Infrastructuur:

- **bekijken van de huidige locatie van haltes** (naar uitrusting, inplanting, ... toe) - beoordeling vragen tot verplaatsen van haltes, plaatsing halteaccommodatie
- **bekijken van locaties waar mogelijk Irtis-palen komen te staan** (de nieuwe haltepalen)
- **bekijken van mogelijke omleidingen, situaties waar de routeplanner 'rare' reistrajecten weergeeft, nazicht éénrichtingsstraten...**
- **inplanning nieuwe projecten, nieuwe openbaar vervoerroutes, studie- en ontwerpfase van infrastructuurprojecten** (nazicht niveaoverschillen, bermen, terreinafmetingen, vegetatie, wegbreedte, gebouwen,...)
- **inplanting en vragen omtrent bovenleidingmasten**

Divers:

- **klachtenbehandeling**
- **nazicht verkeerssituaties** (klachten, ongevallen, ...)
Klachtenbehandeling kan ook onder het nazicht van verkeerssituaties gecategoriseerd worden. Het doel van nazicht verkeerssituaties is ruimer dan alleen op basis van meldingen door klachten. Maar ook bij een ongeval kan het beeld een belangrijke bijdragen geven om de verkeerssituatie in kaart te brengen. "De beelden zijn in de eerste plaats een ondersteuning voor de interpretatie van de medewerker van De Lijn. Op basis van de beelden kan hij/zij een motivatie opbouwen en de elementen van verkeersveiligheid in rekening brengen. Het is niet noodzakelijk om de beelden ook in het dossier te verwerken. Doelstelling ligt op het intern gebruik."
- **opleidingen in de door de Vlaamse Vervoermaatschappij georganiseerde rijtscholen**
"Het gebruik van beelden over verkeerssituaties kan een zeer duidelijke educatieve waarden hebben. Verkeersveiligheid staat in onze opleidingen van chauffeurs uiteraard als een belangrijk aandachtspunt. Beter dan een abstract voorbeeld te geven van een verkeerssituatie is de vraag gesteld om een beeld intern te gebruiken als educatief voorbeeld. Hierbij kunnen we voorzorgsmaatregelen dat enkel de verkeerssituatie in kaart wordt gebracht en geen andere elementen zichtbaar zijn. Hierbij zijn enkel medewerkers betrokken."
- **hulpmiddel bij adviesvragen van gemeenten en ruimte en erfgoed bij bouwaanvragen**

Het uitreiken van een stedenbouwkundige vergunning door een gemeente/stad kan invloed hebben op exploitatie. De Lijn moet op de hoogte zijn van de plannen van de gemeente/stad omdat dit invloed kan hebben op bv. de halte-infrastructuur van De Lijn. De Lijn moet beoordelen of de ruimte geschikt is voor het plaatsen van halteaccommodatie op een verkeersveilige manier.

25. De VTC is van oordeel dat de doeleinden in randnummer 24 welbepaald en uitdrukkelijk omschreven zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

26. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, met name het ter beschikking stellen van de *mobile mapping* beelden aan De Lijn voor zeer diverse toepassingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

27. Overeenkomstig artikel 4, §2, WVP, mogen persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

28. Op het ogenblik van de gegevensverzameling voor het opzetten van de verkeersbordendatabank was men nog niet op de hoogte van de meerwaarde die de *mobile mapping* kan betekenen voor de uitvoering van andere wettelijke en reglementaire taken van overheidsdiensten. De taken van De Lijn waarvoor toegang tot de *mobile mapping* beelden wordt gevraagd, vermeld in randnummer 24, zijn niet verenigbaar met de oorspronkelijke finaliteit van de verkeersbordendatabank, nl. inventarisatie van de verkeersborden in het Vlaamse Gewest.

29. Toch kunnen de beelden aangewend worden voor een later bepaald doeleinde, mits inachtneming van alle bepalingen van de WVP (informatieplicht t.a.v. de betrokkenen over het nieuwe doeleinde, voldoen aan het proportionaliteitsprincipe, vermeld in art. 4, §1, 3°, WVP, een grondslag voor de verwerking, vermeld in art. 5 WVP, aangifteplicht)⁸.

30. In casu is noch voor het oorspronkelijk doeleinde, noch voor het uitvoeren van de doeleinden, vermeld in randnummer 24, de bedoeling om persoonsgegevens van de *mobile mapping* beelden te verwerken. Bij het maken van de beelden zijn personen, voertuigen, woningen en andere mogelijk privacygevoelige elementen bij toeval meegenomen.

31. De rechtmatigheid van de verdere verwerking wordt ondersteund door de statutaire en wettelijke taken van De Lijn.

⁸ Aanbeveling nr. 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer inzake *mobile mapping*.

32. De aanvraag verwijst naar de volgende teksten ter ondersteuning van het doel en de wettelijke taken van De Lijn

- regerakkoord 2009-2014 met een onderschrijving van de mobiliteitsvisie 2020 van De Lijn en onder meer de klemtoon dat De Lijn de focus verlegt naar netmanagement
- ontwerp beheersovereenkomst, goedgekeurd door Vlaamse Regering op 17 december 2010⁹
- mobilitieitsvisie 2020 van De Lijn (2009)¹⁰
- artikel 3 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn

*"Art. 3. De maatschappij heeft tot doel elke activiteit die rechtstreeks of onrechtstreeks, geheel of gedeeltelijk verband houdt met het **gemeenschappelijk stads- en streekvervoer verricht in het Vlaamse Gewest**, vanuit of naar dit Gewest.*

*De Maatschappij kan binnen haar normale werkingsgebied **alle activiteiten opzetten waartoe haar personeel, haar installaties en haar uitrusting kunnen aangewend worden**, in zover deze activiteiten verband houden met gemeenschappelijk stads- en streekvervoer, hetzij geregeld vervoer met inbegrip van het opvangen van piekmomenten in de vraag, hetzij bijzonder geregeld vervoer hetzij vervoer te water.*

De Vlaamse regering kan de maatschappelijke opdracht van de VVM nader omschrijven en randvoorwaarden vastleggen met betrekking tot het uitvoeren van ongeregeld vervoer.

De Maatschappij organiseert leerlingenvervoer zoals bedoeld in de wet van 15 juli 1983 houdende de oprichting van de Nationale Dienst voor Leerlingenvervoer. De opdracht van de Maatschappij omvat het vastleggen van de reisroutes, het vaststellen van de behoeften en het in eigen beheer of via uitbesteding uitvoeren van de busdiensten."

- het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen dat voorziet in de uitbreiding van het stads- en streekvervoer van De Lijn in Vlaanderen

Hierin lijken de volgende bepalingen relevant voor dit dossier:

*"HOOFDSTUK II HET GEREGELD VERVOER
AFDELING 1 BASISMOBILITEIT EN NETMANAGEMENT
ONDERAFDELING A BASISMOBILITEIT*

***Art. 4.** De basismobiliteit heeft tot doel binnen de woonzones van grootstedelijke, stedelijke, randstedelijke, kleinstedelijke en buitengebieden een minimumaanbod van geregeld vervoer aan de gebruiker te bieden. Het minimumaanbod houdt bedieningsfrequenties en afstanden tot haltes van geregeld vervoer in.*

***Art. 5. § 1.** De Vlaamse regering legt het in artikel 4 bedoelde minimumaanbod van geregeld vervoer vast, rekening houdend met beginselen vervat in §§ 2 tot en met 6.*

⁹ <http://www.demorgen.be/static/nmc/nmc/varia/deLijn/beheersovereenkomstDelijn2011-2015.pdf>

¹⁰ http://www.delijn.be/images/Mobiliteitsvisie%20De%20Lijn%202020_tcm7-8081.pdf

§ 2. Het minimumaanbod van geregeld vervoer wordt voorzien tussen acht en drieëntwintig uur op zaterdagen, zon- en wettelijke feestdagen, hierna 'het weekend' te noemen, en tussen zes en eenentwintig uur op andere dagen, hierna 'de week' te noemen.

§ 3. De bedieningsfrequentie van de geregelde vervoersdiensten wordt vastgesteld in functie van het te bedienen gebied. De bedieningsfrequentie in de grootstedelijke gebieden ligt nooit lager dan de bedieningsfrequentie in de stedelijke gebieden. De bedieningsfrequentie in de stedelijke gebieden ligt nooit lager dan de bedieningsfrequentie in de randstedelijke gebieden. De bedieningsfrequentie in de randstedelijke gebieden ligt nooit lager dan de bedieningsfrequentie in de kleinstedelijke gebieden. De bedieningsfrequentie in de kleinstedelijke gebieden ligt altijd hoger dan de bedieningsfrequentie in de buitengebieden.

§ 4. De bedieningsfrequentie van de geregelde vervoersdiensten tijdens de week wordt vastgesteld in functie van de spits- en daluren waarbij het aanbod tijdens de spitsuren altijd hoger ligt dan tijdens de daluren.

§ 5. De wachttijden aan een halte tussen de opeenvolgende geregelde vervoersdiensten zijn regelmatig in de tijd gespreid.

§ 6. De afstanden vanuit de woonzones in de gebieden bedoeld in artikel 4 tot haltes van geregelde vervoersdiensten worden vastgelegd in functie van het te bedienen gebied. In de grootstedelijke en de stedelijke gebieden zijn deze afstanden nooit langer dan in de randstedelijke gebieden. In de randstedelijke gebieden zijn deze afstanden nooit langer dan in de kleinstedelijke gebieden. In de kleinstedelijke gebieden zijn deze afstanden nooit langer dan in de buitengebieden.

§ 7. De Vlaamse regering bakent de gebieden, bedoeld in artikel 2, 10° tot en met 14° af binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet.

De afbakening, bedoeld in het eerste lid, vervalt op het ogenblik dat de afbakening wordt vastgesteld krachtens het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

§ 8. De Vlaamse regering stelt het in dit artikel bedoelde minimumaanbod vast binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 6. § 1. De basismobiliteit wordt georganiseerd en verzekerd door de VVM. De invoering van de basis-mobiliteit dient geleidelijk te gebeuren en gelijkmatig gespreid te worden over de verschillende gebieden.

§ 2. Het minimumaanbod van geregeld vervoer tijdens de spitsuren in de grootstedelijke gebieden en de stedelijke gebieden wordt verzekerd door middel van vaste lijndiensten.

§ 3. Wanneer niet voldaan is aan de in artikel 5 bedoelde minimumnormen inzake geregeld vervoer, kan de burger een **klacht** neerleggen bij de bevoegde administratie van het Vlaamse Gewest.

De Vlaamse regering bepaalt het bedrag van de vergoeding. De vergoeding kan enkel verschuldigd zijn indien het bewijs van een taxirit wordt geleverd.

Dit bedrag is hoogstens één keer per dag verschuldigd aan de benadeelde en kan het totaalbedrag van de taxirit niet overschrijden.

De administratie van het Vlaamse Gewest onderzoekt de gegrondheid van de klacht en ondervraagt hiertoe alle betrokken partijen, waarna zij een beslissing neemt.

Indien de klacht gegrond is, past de VVM uiterlijk voor het einde van het volgende kwartaal de lijnvoering aan conform de minimumnormen bedoeld in artikel 5, en betaalt een vergoeding uit overeenkomstig het tweede lid,

behoudens wanneer de tekortkoming te wijten is aan een [niet voorzienbare of onvermijdbare gebeurtenis (verv. decr. 13 februari 2004, art. 2, I: 29 maart 2004)], ontstaan buiten de wil van de VVM.

De administratie van het Vlaamse Gewest rapporteert jaarlijks aan de Vlaamse regering de klachten en de eraan gegeven gevolgen.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels van de in deze paragraaf bedoelde procedures.

§ 4. De VVM informeert de burger op afdoende wijze over het aanbod van geregeld vervoer.

§ 5. De VVM voorziet de haltes van geregeld vervoer van de nodige infrastructuur.

De Vlaamse regering kan nadere regels vastleggen met betrekking tot de inplanting en de aanleg van de haltes.

§ 6. De gemeente is verantwoordelijk voor het oprichten en onderhouden van de schuilhuisjes, met inbegrip van de extra voorzieningen. De gemeente kan die opdracht toevertrouwen aan derden. De Vlaamse regering bepaalt daarvoor de nadere regels.

In het geval dat de gemeente deze opdracht niet toevertrouwt aan derden, bepaalt de Vlaamse regering volgens welke verdeelsleutel de kosten voor de oprichting of het onderhoud gedragen worden door de gemeente en de VVM.

[...]

ONDERAFDELING B HET NETMANAGEMENT

Art. 8. *Het netmanagement heeft tot doel de realisatie van de basismobiliteit, bedoeld in artikel 5, en de doelmatige en efficiënte organisatie van het geregeld vervoer, waarbij maximaal tegemoet gekomen wordt aan de verplaatsingsbehoeften en verplaatsingsstromen.*

Het netmanagement omvat ten minste de regels en de criteria inzake de gevolgde reisweg, de exploitatiewijze, het bedieningsniveau, het comfort in de ruime zin en de halte-infrastructuur, de informatie aan de burger in het algemeen en de informatie aan de stopplaatsen omtrent het aanbod van geregeld vervoer, de eventuele uitbreiding of verhoging van de bedieningsfrequenties, de eventuele verhoging van de bedieningstijden, de doelstellingen met betrekking tot de commerciële snelheid en de minimaal te bedienen aantrekkingspolen binnen het te bedienen gebied.

Met betrekking tot de grootstedelijke gebieden zal het netmanagement tevens rekening houden met de grootstedelijke functies van deze gebieden. De minimale bedieningstijden, zoals omschreven in artikel 5, zullen rekening houdend met deze grootstedelijke functies, ten aanzien van de minimumnormen inzake basismobiliteit, minimaal met twee uur worden uitgebreid, waarbij de minimaal te bedienen aantrekkingspolen zullen worden vastgesteld.

- besluit van 29 november 2002 van de Vlaamse Regering betreffende de Basismobiliteit in het Vlaamse Gewest
 - o in art. 1-11 wordt het minimumaanbod voor het geregeld vervoer vastgelegd en een klachtenbehandeling opgezet
 - o in art. 15-18 wordt de halte-infrastructuur bepaald.

- besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 betreffende het geregeld vervoer, de bijzondere vormen van geregeld vervoer, het vervoer voor eigen rekening en het ongeregeld vervoer (art. 1-37 zie bijlage)

33. Voor de concrete taken waarvoor de toegang tot de *mobile mapping* beelden wordt gevraagd, wordt ook verwezen naar de hierboven wettelijk en reglementair omschreven opdrachten.

Wat de taak advisering betreft werd de volgende verduidelijking gegeven door De Lijn:

Adviseren kadert binnen de algemene organisatie Geregeld vervoer specifiek binnen de opdracht Netmanagement. Dit kadert in de algemene opdracht van De Lijn. De basis hiervoor is het decreet betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad voor Vlaanderen dd. 20 april 2001.

– Het netmanagement heeft tot doel de realisatie van de basismobiliteit en de doelmatige en efficiënte organisatie van het geregeld vervoer, waarbij maximaal tegemoet gekomen wordt aan de verplaatsingsbehoeften en verplaatsingsstromen. Het netmanagement omvat ten minste de regels en de criteria inzake de gevolgde reisweg, de exploitatiewijze, het bedieningsniveau, het comfort in de ruime zin en de halte-infrastructuur, de informatie aan de burger in het algemeen en de informatie aan de stopplaatsen omtrent het aanbod van geregeld vervoer, de eventuele uitbreiding of verhoging van de bedieningsfrequenties, de eventuele verhoging van de bedieningstijden, de doelstellingen met betrekking tot de commerciële snelheid en de minimaal te bedienen aantrekkingspolen binnen het te bedienen gebied.

Belangrijk aandachtspunt is ook: De wegbeheerder garandeert de vlotte doorstroming van het geregeld vervoer en brengt daartoe de nodige infrastructuur aan en onderhoudt die.

– De gemeenten brengen de VVM op de hoogte van de ontwerpen van gemeentelijke reglementen die een permanente invloed kunnen hebben op de exploitatie van de VVM, namelijk op de lijnvoering, op de benodigde capaciteit van de voertuigen, op de commerciële snelheid, op de bediening van de belangrijkste aantrekkingspolen en op de voorrang van het geregeld vervoer op het andere gemotoriseerde verkeer. Bedoeld zijn reglementen die, op een traject van geregeld vervoer, tot doel hebben:

1° de verkeerscirculatie te wijzigen

2° snelheidsremmende infrastructuur aan te leggen

3° de toegang tot de wegen onder het beheer van de gemeente voor de voertuigen van de VVM te verbieden of te beperken

4° haltes van geregeld vervoer in te planten

5° het parkeeraanbod aan te passen

6° kruispunten aan te leggen of te herinrichten

7° verkeerslichten te plaatsen of te regelen.

– De VVM verleent voorafgaand advies over deze reglementen. De reglementen worden minstens dertig dagen voor de voorlegging aan de gemeenteraad aan de VVM bezorgd. De VVM verleent haar advies

ten laatste acht dagen voor de beraadslaging van de gemeenteraad. Bij ontstentenis van een advies van de VVM, wordt het advies van de VVM geacht positief te zijn.

- Het voorafgaand advies van de VVM wordt ook gevraagd:
 - 1° ingeval de geografische afbakening van een grootstedelijk gebied, een stedelijk gebied, een randstedelijk gebied, een kleinstedelijk gebied of een buitengebied ingevolge een gewestplan of een ruimtelijk uitvoeringsplan gewijzigd wordt;
 - 2° in geval van herinrichting van de wegen.

34. Op zich zijn de doelen gerechtvaardigde doelen, er moet echter wel nog een onderzoek gebeuren naar de proportionaliteit van de verdere verwerking (punt B.2.) en er moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punt B.3. en B.4.).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

35. De *mobile mapping* beelden werden verzameld op de openbare weg in Vlaanderen en zijn gericht op het capteren van wegwijzers, verkeerslichten, toeristische borden, e.d. Aan deze beelden wordt een geografische referentie gekoppeld, zodat de beelden van een bepaalde plaats kunnen worden opgezocht via lokalisering op de kaart. Onder randnummer 15 werd reeds beschreven in welke mate het om persoonsgegevens gaat.

36. Het AGIV zorgt ervoor dat enkel toegang wordt verleend tot de beelden van het grondgebied waarvoor de betrokken gebruiker bevoegd is om zijn taken in het kader van de doeleinden, vermeld in randnummer 22, uit te voeren.

37. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

38. De *mobile mapping* beelden zijn 360° beeldopnamen, genomen op het grondgebied van Vlaanderen. De gebruikers, krijgen enkel toegang tot die beelden binnen het grondgebied waarvoor zij bevoegd zijn. De 360°-foto's hebben na verwerking, door onder meer gebruik te maken van GPS-correcties, volgende eigenschappen:

- 360° beeldhoek met hoge resolutie (0,075° per pixel), overeenkomend met 13 mm op 10 m afstand;
- hoge kwaliteit (naadloos, parallaxvrij, exact gecorrigeerd voor scheefstand);
- hoge nauwkeurigheid van de georeferentie (positie 0,1 m, oriëntering 0,1°);
- goed gedefinieerde, bekende beeldgeometrie;

- beschikbaarheid van metadata;
- resolutie en kleurdiepte.

39. Per panoramische foto worden volgende gegevens (metadata) opgeslagen:

- ⇒ fotoID: uniek identificatiegegeven van de foto
- ⇒ x en y-coördinaten (Lambert 72)
- ⇒ z-waarden (TAW + hoogte camera t.o.v. grondvlak)
- ⇒ Heading en deviation (correcties op horizontale en verticale posities van foto)
- ⇒ Recorddate (datum + uur opname)

Deze beeldinformatie kan per foto worden opgevraagd (met uitzondering van heading en deviation). Informatie in verband met het tijdstip van de opname is waardevolle informatie voor bijv. stedelijke diensten. Ook de juiste positiebepaling van de foto is noodzakelijk voor de juiste lokalisatie van de foto en nauwkeurige metingen.

40. De *mobile mapping* beelden zullen via services/internet ter beschikking worden gesteld via beveiligde toegang. Een fysische overdracht van de beelden op drager wordt niet voorzien. De beelden opvragen kan via 2 mogelijkheden:

- Via een viewer:

Voor de niet-GIS-gebruikers die de *mobile mapping* beelden doorgaans willen raadplegen om deze beelden te bekijken (enkel visualisatie) werd een gebruiksvriendelijke viewer ontwikkeld die raadpleegbaar is via het internet. Ook via de geo-loketten van het AGIV is het opvragen van de *mobile mapping* beelden mogelijk. Met deze internettoepassingen kan men op een eenvoudige manier de 360°-foto's opvragen. Op een kaart met luchtfoto's of via een adres-zoekfunctie kan men de locatie aanduiden die men wil visualiseren en de bijbehorende 360°-foto's komen te voorschijn. Binnen deze foto kan men de omgeving verkennen door te roteren. Is een volgende foto toch meer geschikt, dan kan men deze eveneens aanklikken. Het AGIV stelt de software en beelden rechtstreeks vanaf een server toegankelijk. Een gebruikersnaam en paswoord zijn wel noodzakelijk om de foto's op te vragen. De paswoorden worden toegekend door het AGIV, bij aanmelding wordt toegang gegeven tot de *mobile mapping* beelden op een server bij Cyclomedia.

- Via tools binnen GIS/CAD-systeem:

Er wordt toegang voor GIS/CAD-gebruikers georganiseerd via de ontwikkeling van tools die de *mobile mapping* beelden kunnen integreren in de GIS-software van de gebruiker. De integratie in een GIS-software biedt grote mogelijkheden naar inventarisatie en digitalisering van objecten die op de *mobile mapping* beelden zichtbaar zijn. De GIS-software kan de beelden via een webservice (netwerkdienst) via internet opvragen. Om privacyredenen zullen ook hier de beelden enkel online te raadplegen zijn via geautoriseerde registratie en worden deze niet fysisch doorgegeven.

41. Momenteel zal bij de controles, vaststellingen, verificaties, evaluaties,... van halteaccommodatie, nieuwe routes, nieuwe haltes, infrastructuurprojecten, omleidingroutes, klachtenbehandeling, adviezen, inplanting

bovenleidingsmasten, inplanting nieuwe haltepalen meestal ter plaatse worden gegaan of wordt geoordeeld op basis van meegeleverd beeldmateriaal (dat vaak onvolledig en subjectief is).

Dergelijke terreinverificaties betekenen een grote tijdsinvestering voor de betrokken ambtenaar. Bij de behandeling van het dossier op basis van ingediend fotomateriaal van de aanvrager zelf, geven deze foto's ook vaak niet voldoende (objectieve) gegevens zodat ook ter plaatse de situatie dient geverifieerd te worden.

De Lijn benadrukt dat effectiever en pro-actief inspelen in haar werking om een bijdragen te leveren aan verkeersveiligheid centraal staat en dat beelden de medewerkers een belangrijke ondersteuning in deze taak geven.

42. Na eerder overleg van het AGIV met de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer in het kader van de creatie van de verkeersbordendatabank wordt aangenomen dat *blurring* niet noodzakelijk is voor openstelling, zolang de gegevens enkel worden gebruikt voor interne doeleinden binnen de overheid en uitgewisseld worden binnen een beveiligd circuit. De VTC noteert dat het AGIV zich ertoe verbindt om, in samenspraak met Cyclomedia, gevolg te geven aan meldingen van gebruikers dat bepaalde persoonsgegevens of gevoelige gegevens moet worden verwijderd en dat het AGIV de gebruikers hiervan op de hoogte zal stellen.

43. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 24.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

44. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

45. De VTC noteert dat de voorliggende aanvraag geen bewaartermijn voorziet. De gebruikers van het De Lijn krijgen toegang tot de *mobile mapping* beelden via webservices/viewer (randnummer 35) en bewaren zelf geen gegevens .

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

46. De gebruiker verkrijgt toegang door middel van een username en paswoord. De gebruiker moet steeds kunnen inloggen wanneer de *mobile mapping* beelden vereist zijn voor de uitoefening van de taken van De Lijn, vermeld in de randnummer 22.

47. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur. Het AGIV heeft een eeuwigdurend gebruiksrecht op de gegevens verkregen van de eigenaar van de beelden Cyclomedia. Daarnaast wordt gesteld dat de *mobile mapping* beelden een blijvende meerwaarde hebben voor de taken van De Lijn.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

48. De gebruikers kunnen enkel toegang krijgen tot de beelden van hun werkgebied (vb. exploitatiegebied West-Vlaanderen, of Vlaanderen voor de vertegenwoordigers van Centrale Diensten). Dit principe wordt ook gehanteerd in het kader van de verkeersbordendatabank.

Toegang van personen kan lopen via één persoon die de functie-inhoud van de aanvrager kent en die weet dat het gebruik kadert in de doelstellingen van deze aanvraag.

Voor andere dossiers heeft De Lijn een expliciete confidentialiteit aan de personen met toegang gevraagd.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

49. De VTC herinnert eraan dat een eerlijke en rechtmatige verwerking van gegevens¹¹ een verwerking is die verloopt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking is de informatieplicht aan de burger, vermeld in artikel 9, §2, WVP.

50. Het AGIV verduidelijkt dat bij de oorspronkelijke verwerking van de persoonsgegevens (opname van de 360°-foto's) door de Vlaamse overheid informatie aan de burgers werd verstrekt via verschillende kanalen, zoals kranten, huis-aan-huisbladen, diverse websites (gemeenten, Vlaamse overheid), persmededelingen en nieuwsitems van het AGIV.

51. Het AGIV verbindt er zich toe om op zijn eigen website en via andere wegen (persmededelingen, nieuwsitems) informatie aan de burger te verstrekken over de aard van de gegevens, de doeleinden waarvoor ze werden verzameld en de doeleinden waarvoor ze ter beschikking worden gesteld van de gebruikers, en de deelnemers aan GDI-Vlaanderen aan te sporen om de burgers op te hoogte te brengen van het gebruik dat zij maken van de *mobile mapping* beelden.

52. Transparantie wordt niet uitsluitend gewaarborgd door de informatieplicht. Aangezien de betrokkene op basis van artikel 10 WVP steeds het recht heeft om informatie te krijgen van de verantwoordelijke voor de verwerking over het feit of al dan niet gegevens over hem verwerkt worden en de inhoud en draagwijdte van die verwerking, kan iedere burger een verzoek richten aan het AGIV of aan de gebruikers van De Lijn met de vraag welke persoonsgegevens over hem worden verwerkt.

53. Aangezien het AGIV geen systematisch overzicht heeft van de *mobile mapping* beelden waarop persoonsgegevens voorkomen, kan het agentschap niet onmiddellijk op dergelijke vragen antwoord geven. Het AGIV motiveert dat het een disproportionele inspanning zou vragen om alle *mobile mapping* beelden na te gaan op persoonsgegevens van de betrokkene die het verzoek heeft ingediend. Wel voorziet het AGIV via de website de

¹¹ Artikel 4, §1, 1°, WVP.

mogelijkheid om melding te maken indien de gebruiker op de gegevens een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer - in casu bepaalde privacygevoelige informatie- vaststelt. Het betreffende beeld zal vervolgens niet meer opvraagbaar zijn.

54. De VTC verwijst naar de klachtenprocedure die het AGIV intussen heeft uitgewerkt en op haar website heeft bekendgemaakt¹².

55. De VTC neemt kennis van de aangifte die het AGIV heeft gedaan bij de CBPL, met als doeleinde 'het toegankelijk stellen van de *mobile mapping* beelden voor inventarisatie en diverse toepassingsmogelijkheden'.

56. De VTC kan akkoord gaan met de inspanningen van het AGIV tot transparantie.

B.4. BEVEILIGING

57. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

58. De gebruikers van de deelnemers moeten een aantal gebruiksvoorwaarden onderschrijven om de bescherming van de privacy te garanderen. Dit houdt onder meer in dat zij het AGIV moeten melding maken van bepaalde privacygevoelige of compromitterende informatie die moet worden verwijderd. Daarnaast moeten zij, wanneer zij een afdruk wensen te maken van de *mobile mapping* beelden, bv. om toe te voegen aan een dossier of in het kader van openbaarheid van bestuur, zorgen dat personen, leesbare nummerplaten, huisnummers en eventuele andere privacygevoelige informatie onherkenbaar worden gemaakt. De gebruikers worden er ook op gewezen dat zij de WVP moeten naleven bij het gebruik van de *mobile mapping* beelden, naast hun deontologische verplichtingen die zij reeds hebben als ambtenaar. Daarnaast wordt ook van hen verwacht dat zij de burger voldoende informatie geven over het gebruik dat zij maken van de *mobile mapping* beelden.

59. Het AGIV staat in voor de coördinatie van het toegangsbeheer van de *mobile mapping* beelden.

60. Op technisch vlak zorgt het AGIV, samen met Cyclomedia, voor de gepaste veiligheidsmaatregelen zoals netwerkbeveiliging; back-up systemen; logische beveiliging van de toegang; logging, opsporing en analyse van de

¹² Zie machtigingen http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_01_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_02_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/Beraadslaging_03_2011.pdf;
http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/beraadslaging_2011_15.pdf.

toegang; authenticatiesystemen. Daarnaast is ook een vertrouwelijkheidsverklaring van de werknemers voorzien en een lijst opgemaakt van de personen die toegang hebben tot de *mobile mapping* beelden.

61. Aangezien de *mobile mapping* beelden op dit moment op de servers van Cyclomedia worden bewaard, wordt ook in de nodige beveiliging bij Cyclomedia voorzien. Het AGIV is de mogelijkheden aan het onderzoeken om in de toekomst het beeldmateriaal op een eigen server te bewaren, zodat de beveiliging volledig in eigen beheer is. De beelden worden enkel via services en een viewer vanuit dit centrale archief ter beschikking gesteld en worden niet fysisch doorgegeven. Decentrale kopies van de beelden zou vragen tot verwijdering of *blurring* van bepaalde beelden bemoeilijken of er zou niet te garanderen zijn dat deze verwijdering op alle bronnen effectief plaats vindt.

62. De Lijn zal instaan voor de coördinatie van de personen bij De Lijn zelf die toegang dienen te verkrijgen. Daarbij wordt ook aangegeven tot welk werkgebied de personen toegang dienen te verkrijgen, zodat de personen enkel de *mobile mapping* beelden kunnen raadplegen van hun werkgebied.

63. Het opvragen van de *mobile mapping* beelden wordt momenteel centraal gelogd, het is namelijk mogelijk om na te gaan wie wanneer welke foto heeft bekeken. Dergelijke logging werd geadviseerd door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Opvragingen zijn mogelijk:

- per account (bijv. gemeente X, politiezone Y);
- per tijdsperiode (dag/week).

Volgende informatie kan worden opgevraagd:

- datum, uur van het raadplegen van de foto;
- account (= bijv. gemeente, politiezone,...);
- gebruiker (= natuurlijk persoon);
- foto-ID van de foto die werd geraadpleegd.

Aangezien er geen eenduidige band is tussen de betreffende burger en zijn dossier, is er geen 'klassieke' logging mogelijk, nl. een burger kan niet nagaan wie zijn dossier heeft geconsulteerd.

Wel is een logging mogelijk om na te gaan:

- welk personeelslid op welk ogenblik toegang heeft tot welke *mobile mapping* beelden (locatie);
- welk *mobile mapping* beeld (locatie) op welk ogenblik door wie werd opgevraagd.

Zo kan worden opgevraagd wie een bepaalde locatie consulteerde, bijv. om na te gaan of bepaalde diensten geen onrechtmatig gebruik maken van de beelden (gebruik van beelden voor doeleinden waarvoor geen machtiging is).

64. Het AGIV heeft in december 2010 een informatieveiligheidsconsulent aangesteld. Deze persoon voldoet aan de vereisten, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten. Een veiligheidsplan werd door de informatieveiligheidsconsulent opgemaakt.

65. De Lijn heeft een interne veiligheidsconsulent met als functie Hoofd architectuur ICT en Security Officer. Deze is geregistreerd voor de informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij het sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en de Gezondheid en het Sectoraal comité van het Rijksregister. De twee functies die de huidige veiligheidsconsulent combineert zijn onverenigbaar. De Lijn moet hier aan verhelpen wat ze kan doen door een andere persoon als veiligheidsconsulent aan te stellen.

66. De Lijn heeft de VTC een document 'Tactisch Informatieveiligheidsbeleid' en een document 'Strategisch Informatieveiligheidsbeleid' beide van 2005, aan de VTC bezorgd. Deze documenten bevatten geen verwijzingen naar de bescherming van persoonsgegevens. De Lijn heeft laten weten dat zij op 18 april 2011 aan CORVE de antwoorden op de vragenlijst minimale veiligheidsnormen voor de KSZ heeft bezorgd in het kader van de machtigingsaanvraag om KSZ-informatie te gebruiken voor de verkoop van abonnementen. Voorts verwijst De Lijn naar de beraadslaging FO nr 15/2010 van 2 september 2010 (sectoraal comité voor de federale overheid) waarin De Lijn een machtiging ontvangen heeft voor het gebruik van DIV-gegevens. Hierbij werden opmerkingen gemaakt naar traceerbaarheid toe, maar in dit dossier staat het AGIV hiervoor in¹³

Er is een machtigingsaanvraag lopend voor informatie uit het Rijksregister in het kader van uitgifte en beheer van de MOBIB-kaart.

De VTC wijst er op dat er een veiligheidsbeleid moet worden uitgewerkt conform de 'Referentiemaatregelen voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens'¹⁴ volgens de richtlijnen van de CBPL en het bijgewerkte veiligheidsplan moet aan de VTC worden bezorgd.

IV. BESLUIT

67. De VTC machtigt het AGIV de *mobile mapping* beelden ter beschikking te stellen voor de doeleinden, vermeld in randnummer 23 en 24, onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

68. De Lijn neemt maatregelen om de onverenigbaarheid in de functie van de veiligheidsconsulent op te heffen. Ze laat tegen 1 november 2011 aan de VTC weten welke maatregelen zij genomen heeft. Als een andere persoon als veiligheidsconsulent wordt aangesteld, moet die aanstelling op 1 november ter goedkeuring aan de VTC worden voorgelegd.

¹³ "37. Uit de meegedeelde stukken blijkt dat De Lijn over een veiligheidsconsulent beschikt, alsook over een algemeen veiligheidsbeleid. Het Comité heeft hier akte van genomen.

38. Uit de verstrekte informatie blijkt echter ook dat het informatiesysteem van De Lijn niet kan instaan voor de permanente registratie van de identiteit van personen die toegang hebben gehad tot onderhavige gegevens. Het Comité staat er evenwel op dat een dergelijke traceerbaarheid van de toegang tot de gegevens wordt verzekerd."

¹⁴ http://vtc.corve.be/docs/VTC_VEILIGHEID_referentiemaatregelen-vs-01.pdf

69. De VTC bepaalt dat De Lijn, onder verwijzing naar randnummer 66, haar een door de veiligheidsconsulent aangepast veiligheidsplan voorlegt tegen uiterlijk 31 december 2011. Hierbij moet in het bijzonder rekening gehouden worden met de problematiek van de bescherming van persoonsgegevens.

De Voorzitter,

Willem Debeuckelaere